2026/2374

27.10.2026

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2026/2374,

26. oktoober 2026,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1183/2005, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Kongo Demokraatlikus Vabariigis

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 215,

võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2010. aasta otsust 2010/788/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Kongo Demokraatlikus Vabariigis ([1]),

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühist ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1183/2005 ([2]) jõustatakse mitu piiravat meedet, mis on sätestatud otsuses 2010/788/ÜVJP, sealhulgas loetellu kantud isikute ja üksuste rahaliste vahendite ja majandusressursside külmutamine.

(2) 20. detsembril 2022 võttis Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) Julgeolekunõukogu vastu resolutsiooni 2667 (2022), millega jäetakse välja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1807 (2008) punktis 5 sätestatud teavitamisnõuded seoses relvaembargoga, mis kehtib Kongo Demokraatliku Vabariigi territooriumil tegutsevate valitsusväliste üksuste ja isikute suhtes.

(3) 29. juunil 2026 võttis ÜRO Julgeolekunõukogu vastu resolutsiooni 2825 (2026), millega muudetakse selliste isikute ja üksuste kindlaksmääramise kriteeriume, kelle suhtes kohaldatakse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1807 (2008) punktides 9 ja 11 sätestatud piiravaid meetmeid.

(4) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2026/2372 ([3]) muudetakse vastavalt otsust 2010/788/ÜVJP.

(5) Mitmed otsuses (ÜVJP) 2026/2372 sätestatud muudatused kuuluvad Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaldamisalasse. Seepärast on kõnealuse otsuse jõustamiseks vaja liidu tasandi õigusakti, eelkõige selleks, et tagada selle ühetaoline kohaldamine kõigis liikmesriikides.

(6) Käesoleva määruse rakendamiseks ja selleks, et tagada liidus võimalikult suur õiguskindlus, tuleks avalikustada nende füüsiliste ja juriidiliste isikute, rühmituste ja üksuste nimed ning muud asjakohased andmed, kelle rahalised vahendid ja majandusressursid kooskõlas käesoleva määrusega külmutatakse. Isikuandmete töötlemine peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) 2016/679 ([4]) ja (EL) 2018/1725 ([5]).

([1]) ELT L 336, 21.12.2010, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/788/oj.
([2]) Nõukogu 18. juuli 2005. aasta määrus (EÜ) nr 1183/2005, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Kongo Demokraatlikus Vabariigis (ELT L 193, 23.7.2005, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1183/oj).
([3]) Nõukogu 26. oktoobri 2026. aasta otsus (ÜVJP) 2026/2372, millega muudetakse otsust 2010/788/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Kongo Demokraatlikus Vabariigis (ELT L, 2026/2372, 26.10.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/2372/oj).
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).
([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

(7) Määrust (EL) nr 1183/2005 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1183/2005 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 1 lisatakse järgmine punkt:

„k) „rahastamine või rahaline abi" – igasugune tegevus, konkreetsest valitud vahendist sõltumata, millega asjaomane füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus annab või lubab anda kas tingimuslikult või tingimusteta kasutamiseks omavahendeid või majandusressursse, mille hulka kuuluvad otsetoetused, laenud, garantiid, käendused, võlakirjad, akreditiivid, tarnijakrediidid, ostjakrediidid, impordi või ekspordi ettemaksed ning kõik kindlustuse ja edasikindlustuse liigid, sealhulgas ekspordikrediidikindlustus; rahastamiseks ega rahaliseks abiks ei loeta kauba või teenuse eest kokkulepitud hinna maksmist ning maksmise tingimusi, mis on kindlaks määratud tavalisest äritavast lähtudes."

2) Artiklit 1a muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„-1. Keelatud on otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida Kongo Demokraatliku Vabariigi („Kongo DV") territooriumil tegutsevatele valitsusvälistele üksustele või isikutele sõjaliste kaupade ühises Euroopa Liidu nimekirjas (*) (edaspidi „sõjaliste kaupade ühine nimekiri") loetletud kaupu ja tehnoloogiat ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 258/2012 (**) määratletud tulirelvi, nende osi ja olulisi osi ning laskemoona, olenemata sellest, kas need pärinevad liidust või mitte.

(*) Uusim versioon on avaldatud väljaandes ELT C, C/2026/1640, 13.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1640/oj.

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 258/2012, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokolli (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 ning kehtestatakse tulirelvade, nende osade ja laskemoona ekspordilubade andmise menetlus ning importi ja transiiti käsitlevad meetmed (ELT L 94, 30.3.2012, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/258/oj).";

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Keelatud on otse või kaudselt:

a) osutada Kongo DV territooriumil tegutsevatele valitsusvälistele üksustele või isikutele tehnilist abi, vahendus- või muid teenuseid, mis on seotud sõjalise tegevusega või lõikes -1 osutatud esemetega varustamise või nende tootmise, hoolduse ja kasutamisega;

b) rahastada või anda rahalist abi Kongo DV territooriumil tegutsevatele valitsusvälistele üksustele või isikutele sõjaliseks tegevuseks või lõikes -1 osutatud esemete müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks või seotud tehnilise abi, vahendus- või muude teenuste osutamiseks.";

c) lõige 2 jäetakse välja.

3) Artikkel 1b asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 1b*

1. Erandina artiklist 1a võivad pädevad asutused anda loa:

a) artiklis 1a osutatud esemete müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks või seotud tehnilise abi osutamiseks, rahastamiseks või rahaliseks abiks, vahendusteenuste või muude teenuste osutamiseks, mis on ette nähtud üksnes ÜRO Kongo DV stabiliseerimismissiooni (MONUSCO) või Aafrika Liidu piirkondliku rakkerühma toetuseks või neile kasutamiseks;

b) sellise kaitseriietuse, sealhulgas kuulivestide ja kiivrite müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks, mida ajutiselt ekspordivad Kongo DVsse ÜRO töötajad, meediaesindajad, humanitaar- ja arenguabitöötajad ning nendega seotud töötajad üksnes isiklikuks kasutamiseks;

c) üksnes humanitaar- või kaitseotstarbeliseks kasutamiseks ettenähtud mittesurmava kaitseotstarbelise varustuse müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks või sellega seotud tehnilise abi, rahastamise või rahalise abi andmiseks ning vahendusteenuste või muude teenuste osutamiseks;

d) muuks artiklis 1a osutatud esemete müügiks või tarnimiseks või seotud tehnilise abi osutamiseks, rahastamiseks või rahaliseks abiks, vahendusteenuste või muude teenuste osutamiseks, tingimusel et ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1533 (2004) punkti 8 alusel loodud sanktsioonide komitee (edaspidi „sanktsioonide komitee“) on sellise müügi, tarnimise, üleandmise või ekspordi või tehnilise abi, vahendusteenused, rahastamise või rahalise abi eelnevalt heaks kiitnud.

2. Luba ei anta tegevusteks, mis on juba aset leidnud.“

4) Artikli 2a lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„l) MONUSCO volituste rakendamise sihilik ja ränk takistamine, sealhulgas juurdepääsu keelamise, liikumisvabaduse piiramise või patrullide ja jälgimistegevuse takistamise teel.“

5) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Füüsilised ja juriidilised isikud, rühmitused ja üksused peavad:

a) esitama viivitamata käesoleva määruse järgimist hõlbustava teabe, näiteks artikli 2 lõike 1 kohaselt külmutatud kontode ja summade kohta, oma elu- või asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele, ja edastama nimetatud teabe kas otse või liikmesriigi kaudu komisjonile, ning

b) tegema pädevate asutustega koostööd punktis a osutatud teabe kontrollimisel.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Lõikes 1 sätestatud kohustust kohaldatakse tingimusel, et järgitakse õigusasutuste valduses oleva teabe konfidentsiaalsust käsitlevaid õigusnorme, ning kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 7 tagatud konfidentsiaalsusega advokaatide ja nende klientide vahelises suhtluses. Sellisel juhul hõlmab see ka suhtlust seoses õigusnõustamisega, mida pakuvad teised kutsetunnistusega spetsialistid, kellel on riigisisese õiguse kohaselt õigus esindada oma kliente kohtumenetluses, niivõrd kui sellist õigusnõustamist pakutakse seoses pooleliolevate või tulevaste kohtumenetlustega.“;

c) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmistega:

„2. Kogu muu teave, mille komisjon saab otse, tehakse kättesaadavaks ka liikmesriikidele.

3. Liikmesriikide pädevad asutused, sealhulgas täitevasutused, toll Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2026/2108 (*) tähenduses, pädevad asutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 (**) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2014/65/EL (***) ja (EL) 2015/849 (****) tähenduses ja selliste ametlike registrite haldajad, kus registreeritakse füüsilisi ja juriidilisi isikuid, rühmitusi ja üksusi ning kinnis- või vallasvara, töötlevad ja vahetavad viivitamata teavet, sealhulgas isikuandmeid ja vajaduse korral käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teavet, oma liikmesriigi ja teiste liikmesriikide pädevate asutuste ning komisjoniga, kui selline töötlemine ja teabe vahetamine on vajalik teavet töötleva asutuse või teavet saava asutuse ülesannete täitmiseks käesoleva määruse alusel, eelkõige juhul, kui nad on kindlaks teinud käesolevas määruses sätestatud keeldude rikkumise või nendest kõrvalehoidmise või nende rikkumise või nendest kõrvalehoidmise katse.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2026. aasta määrus (EL) 2026/2108, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik ja asutatakse Euroopa Liidu Tolliamet ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 952/2013 (ELT L, 2026/2108, 19.9.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2108/oj).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

(***) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj).

(****) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj).“

6) Artikkel 7b asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 7b*

Keelatud on teadlikult või tahtlikult osaleda tegevuses, mille eesmärk või tagajärg on käesoleva määrusega kehtestatud keeldudest kõrvalehoidmine, sealhulgas osaleda sellises tegevuses ilma sellist eesmärki või tagajärge tahtlikult taotlemata, kuid olles teadlik, et osalemisel võib olla selline eesmärk või tagajärg, ning leppides sellise võimalusega.“

7) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 8*

1. Komisjon ja liikmesriigid teatavad üksteisele käesoleva määruse alusel võetud meetmetest ja jagavad omavahel muud nende käsutuses olevat käesoleva määrusega seotud asjakohast teavet, eelkõige teavet, mis puudutab järgmist:

a) artikli 2 lõike 1 alusel külmutatud rahalised vahendid;

b) käesolevas määruses sätestatud erandite alusel antud load;

c) rikkumise ja täitmise tagamisega seotud probleemid ning liikmesriikide kohtute tehtud otsused.

2. Liikmesriigid edastavad viivitamata üksteisele ja komisjonile muu nende käsutuses oleva asjaomase teabe, mis võib mõjutada käesoleva määruse tulemuslikku rakendamist.“

8) Lisatakse järgmised artiklid:

„*Artikkel 8a*

1. Liikmesriigid määravad käesolevas määruses osutatud pädevad asutused ja esitavad need II lisas loetletud veebisaitidel. Liikmesriigid teatavad komisjonile igast II lisas loetletud veebisaidi aadressi muudatusest.

2. Liikmesriigid teevad komisjonile oma pädevad asutused ja nende kontaktandmed teatavaks viivitamata pärast käesoleva määruse jõustumist ja teatavad komisjonile ka sellest, kui need hiljem muutuvad.

3. Kui käesolevas määruses on nõue teavitada komisjoni või temaga suhelda, kasutatakse selleks II lisas esitatud aadressi ja muid kontaktandmeid.

Artikkel 8b

Kogu käesoleva määruse kohaselt esitatud või saadud teavet kasutatakse ainult sel eesmärgil, milleks see esitati või saadi.“

9) Lisatakse järgmine artikkel:

„*Artikkel 9a*

1. Nõukogu, komisjon ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) võivad käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks töödelda isikuandmeid. Need ülesanded hõlmavad järgmist:

a) nõukogu valmistab ette ja teeb muudatusi I ja Ia lisas;

b) kõrge esindaja valmistab ette muudatusi I ja Ia lisas ning

c) komisjon:

i) lisab I ja Ia lisasse andmed selliste füüsiliste ja juriidiliste isikute, rühmituste ja üksuste elektroonilisse konsolideeritud loetellu, kelle suhtes on kehtestatud liidu finantssanktsioonid, ning interaktiivsele sanktsioonide kaardile, mis on mõlemad üldsusele kättesaadavad;

ii) töötleb käesoleva määruse kohaste meetmete mõju käsitlevat teavet, nagu külmutatud rahaliste vahendite väärtus ja teave pädevate asutuste antud lubade kohta.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel määratakse nõukogu, komisjon ja kõrge esindaja vastutavaks töötlejaks määruse (EL) 2018/1725 artikli 3 punkti 8 tähenduses seoses töötlemistoimingutega, mis on vajalikud lõikes 1 osutatud ülesannete täitmiseks.“

10) Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 10*

1. Liikmesriigid kehtestavad õigusnormid käesoleva määruse sätete rikkumise eest kohaldatavate karistuste, sealhulgas asjakohasel juhul kriminaalkaristuste kohta ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad oleva mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid sätestavad ka asjakohased meetmed sellise rikkumise tulemusena saadud tulu konfiskeerimiseks.

2. Liikmesriigid teevad lõikes 1 osutatud õigusnormid komisjonile teatavaks viivitamata pärast käesoleva määruse jõustumist ja teatavad komisjonile nende hilisematest muudatustest.“

11) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 11*

Käesolevat määrust kohaldatakse:

a) liidu territooriumil;

b) liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate õhusõidukite ja laevade pardal;

c) liikmesriigi kodanikest füüsiliste isikute suhtes liidu territooriumil või väljaspool seda;

d) liidu territooriumil või väljaspool seda asuvate juriidiliste isikute, üksuste või asutuste suhtes, mis on asutatud või moodustatud liikmesriigi õiguse alusel;

e) juriidiliste isikute, üksuste või asutuste äritegevuse suhtes, mis tervikuna või osaliselt toimub liidu territooriumil.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Luxembourg, 26. oktoober 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

M. HEYDON